

Aloitepohja työelämän ulkopuolella olevien päätöksentekoon vaikuttavien päätöksen arvioinnista (syrjäytymisen ehkäisyn vaikutusarviointi).

Esitän, että kunnassa otetaan käyttöön työelämän ulkopuolella olevien kuntalaisten asemaa päätöksenteossa huomioiva syrjäytymisen ehkäisyn arviointi. Syrjäytymisen ehkäisyn arviointi tarkoittaa päätöksenteossa taloudellisten, sosiaalisten sekä alueinfrastruktuuriin liittyvien päätöksen arviointia vähävaraisten, työmarkkina- tai sairauspäivärahan varassa elävien tosiasiallisesta mahdollisuudesta palveluiden saavutettavuuteen.

Käytännössä tämä voi tarkoittaa esimerkiksi asiakasmaksulain 11 pykälän tosiasiallista käyttöönottoa (terveydenhuollon asiakasmaksujen perimättä jättäminen tai ulosottoon siirtämättä jättäminen), alueellista tarkastelua terveydenhuollon verkostossa, jolloin tavoitettavuus esimerkiksi maksuttomilla julkisilla liikennevälineillä terveydenhuoltoon taataan alueilta, joissa on paljon työttömyyttä tai työelämän ulkopuolella olevia asukkaita. Muita palveluita, joiden osalta syrjäytymisen ehkäisyä pitää tarkastella ovat esimerkiksi sosiaalihuollon palvelut, kulttuuripalvelut (kuten kirjasto ja digilaitteiden käyttäminen), liikuntapalveluiden ennaltaehkäisevä ja terveyttä ja työkykyä ylläpitävä toiminta sekä muut kunnan ja hyvinvointialueen palvelut.

Aloitepohja Erilainen mingle-kohtaamistapahtuman järjestämisestä

Erilainen Mingle on tapahtuma, jota on järjestänyt monialainen verkosto jo vuodesta 2016. Verkostoon kuuluu erilaisia tahoja, joita yhdistää halu tuoda yhteen joukko erilaisia ihmisiä heidän omien kokemustensa ja tarinoidensa kautta. Erilainen mingle –tapahtuma järjestetään osana SuomiAreenan tapahtumaviikkoa sekä vuodesta 2023 Hyvin Sanottu –puhefestivaaleilla.

Erilaisen Mingle tavoitteena on päästää ääneen päättäjien ja virkamiesten sijaan ne ihmiset, joiden asioista poliitikot ja muut päättäjät päättävät, mutta joiden omia ajatuksia harvemmin yhteiskunnallisessa keskustelussa kuullaan. Näitä ovat erityisesti he, jotka ovat työelämän ulkopuolella työttömyyden, työkyvyttömyyden, sairauden tai syrjinnän vuoksi.

Erilainen minglen tapahtumiin on olleet tervetulleita kaikki. Tapahtumissa on myös tarjottu myös pientä purtavaa, jonka nauttimisen lomassa on erilaiset ihmiset päässeet minglaamaan – seurustelemaan ja tutustumaan toisiinsa ja jakamaan kokemuksia.

Tapahtumassa on yleensä noudatettu seuraavanlaista runkoa:

- Paneelikeskustelu ajankohtaisesta aiheesta kokemusasiantuntijoiden kanssa tai tuotu esiin erilaisia ihmisten elämäntarinoita ajankohtaiseen aiheeseen liittyen (Köyhyys, työttömyys, työkyvyttömyys, näköalattomuus)
- Kulttuuriesitys tai muuta vapaamuotoisempaa ohjelmaa (Musiikkia, lukudraamaa, tanssia)
- Pientä purtavaa, jonka aikana ihmiset ovat päässeet minglaamaan (keittoa, naposteltavaa)
- Asiantuntija-alustus tutkituista kokemuksista, uudesta aiheeseen liittyvästä tiedosta tai ratkaisuehdotuksista.

Esitän, että osallisuuden vahvistamiseksi ja syrjäytymisen ehkäisyn vuoksi hyvinvointialue järjestää oman Erilainen mingle -kohtaamistapahtuman. Tapahtumaan yhteistyökumppaneiksi kutsutaan edustus ainakin seurakuntien puolelta sekä järjestötoimijoista. Tilaisuus järjestettäisiin esimerkiksi olemassa olevan tai päättäjille suunnatun seminaarin tai muun yhteydessä, joka korostaisi päättäjien ja erilaisista taustoista tulevien ihmisten välistä vuorovaikutusta.

